

ชื่อเรื่อง	การมีส่วนร่วมของเกษตรกรชนเผ่าในการดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะ
ชื่อผู้เขียน	นายเสาร์แก้ว อินทจักร์
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรชุมชนและสิ่งแวดล้อม
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.วีรศักดิ์ ปรกดี

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ของเกษตรกรในพื้นที่ และลักษณะทางจิตวิทยาต่าง ๆ รวมทั้ง 2) การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะในด้านการร่วมค้นหาปัญหา การร่วมวางแผน คัดเลือก การร่วมดำเนินกิจกรรม และการติดตามและประเมินผลจากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่รับการส่งเสริมในเขตรับผิดชอบของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายแบบสัดส่วนจากประชากร 223 ราย ใช้แบบสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ยประมาณ 47 ปี จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาภาคบังคับนับถือศาสนาพุทธ สมรสแล้วมีสมาชิกภายในครัวเรือนเฉลี่ย 4.36 คน เกือบทั้งหมดเป็นคนในพื้นที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเฉลี่ยประมาณ 46 ปี มีประสบการณ์ในการทำเกษตรเฉลี่ยประมาณ 28 ปี โดยประกอบอาชีพทำสวนเป็นอาชีพหลัก มีรายได้เฉลี่ย 137,201.79 บาทต่อปี ถือครองที่ดินเป็นของตนเอง โดยมีขนาดของพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตรเฉลี่ยประมาณ 8 ไร่ ใช้เงินทุนของตนเองในการประกอบอาชีพ เป็นสมาชิกกลุ่มปลูกผักมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศูนย์และการดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะในระดับมาก ได้รับข่าวสารจากศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะจากสื่อบุคคล 3-5 ครั้งต่อปี โดยระบุว่าข่าวสารที่ได้รับรู้จากศูนย์ฯ มีประโยชน์ มีความเหมาะสมในระดับมาก น่าสนใจและมีความทันสมัยในระดับปานกลางและทั้งนี้โดยคาดหวังถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะในระดับปานกลาง

พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.18) มีส่วนร่วมในระดับปานกลางในทุกประเด็น

ได้แก่ 1) ด้านการติดตามและประเมินผล 2) ด้านการร่วมค้นหาปัญหา 3) ด้านการร่วมดำเนินกิจกรรมและ 4) ด้านการร่วมวางแผน ตัดสินใจตามลำดับ

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะ พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา เชื้อชาติ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ประสบการณ์ในการทำเกษตร รายได้ จำนวนพื้นที่ถือครองการเป็นสมาชิกกลุ่ม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศูนย์และการดำเนินกิจกรรมของศูนย์ฯ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วมของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะ

Title	Ethnic Farmer Participation in Activities of Mon Ngo Royal Project Development Center
Author	Mr. Saokaew Intajak
Degree of	Master of Arts in Community Resource Development and Environment
Advisory Committee Chairperson	Dr. Weerasak Prokati

ABSTRACT

This study was conducted to investigate: 1) socio-economic characteristics of ethnic farmers in the area of Mon Ngo Royal Project Development Center, and 2) ethnic farmer participation in activities of Mon Ngo Royal Project Development Center on problem seeking, planning, decision-making, monitoring, and valuation. Interview schedules were used for data collection administered with 223 ethnic farmers. They were obtained by stratified simple random sampling. Obtained data were analyzed by using the Statistical Package.

Findings revealed that most of the informants were male, 47 years old on average, elementary school graduated, Buddhists, and married. They had 4.36 family members on average. Almost all of the informants were Mon Ngo by birth. They had been living there for 46 years on average. They had been doing farming for 28 years with an average annual income of 137,210.79 baht. They had their own farming land for 8 rai on average, used their own capital for farming, and were members of vegetable growing group. They had a high level of knowledge and understanding about the activities of Mon Ngo Royal Project Development Center. They perceived information about the center through word-of-mouth, 3-5 times per year. They stated that the information was appropriate at a high level. However, it was interesting and up to date at a moderate level. Their expectation on the benefits of the center activities was found at a moderate level.

It was found that the informants participated in the center activities at a moderate level (= 3.18). This was in terms of: 1) monitoring and evaluation; 2) problem seeking; 3) activity participation; and 4) planning and decision-making, respectively. There was a statistically significant relationship between the participation in Mon Ngo Royal Project

(6)

Development Center activities and age, educational attainment, religion, race, marital status, land holding, number of family members, farming experience, years of living in the village, including knowledge and understanding of the center activities.

